

INSTITUTT FOR
KIRKE-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSFORSKNING

Årsmelding 2023

Vedtatt på KIFO styremøte 04. mars 2024

sak 04/24

INNHold

INNHold	1
1.1 EN SAMMENFATTENDE INTRODUKSJON TIL ÅRSMELDINGEN	2
Langsiktige oppgaver finansiert gjennom samarbeidsavtalen med Kirkerådet	2
Kortvarige prosjekter finansiert gjennom samarbeidsavtalen med Kirkerådet	3
Frie midler fra Kirkerådet	3
Andre forsknings- og utredningsoppdrag	3
Forskning og formidling i 2023	4
STYRETS VURDERING	4
2 VIRKSOMHETEN 2023	6
KIFOS FORMÅL	6
ORGANISASJON OG STAB	7
KONTAKT OG SAMARBEID MED ANDRE FOU-MILJØER	7
INTERNASJONALT SAMARBEID	9
SENTRALE AKTIVITETER 2023	10
NORDIC JOURNAL OF RELIGION AND SOCIETY (NJRS) OG NORDIC ASSOCIATION FOR THE SOCIOLOGY OF RELIGION (NASR)	11
PUBLISERING OG FORMIDLING	12
ØKONOMI	12
3 HOVEDSAMARBEIDSPARTNERNE, REPRESENTANTSKAPET OG STYRET	13
HOVEDSAMARBEIDSPARTNERE 2023	13
REPRESENTANTSKAPET 2023	13
KIFOS STYRE 2023	14
4 ANSATTE	15
5 PROSJEKTER UNDER ARBEID 2023	16
5.1 ANALYSE AV DEN NORSKE KIRKE	16
5.2 ANALYSE AV TROS- OG LIVSSYNSUTVIKLING I NORGE OG INTERNASJONALT	19
5.3 SAMFUNNSUTVIKLING	23
6 PUBLIKASJONER	25
6.1 BØKER	25
6.2 ARTIKLER I BØKER	25
6.3 ARTIKLER I TIDSSKRIFTER	25
6.4 RAPPORTER	26
6.5 BOKANMELDELSE I VITENSKAPELIG TIDSSKRIFT/FAGTIDSSKRIFT	26
6.6 BEDØMMELSESKOMITEER (DR.AVH., DISPUTASER, TILSETTINGER)	27
6.7 FOREDRAG OG GJESTEFØRELESNINGER	27
6.8 INVITERT PRESENTASJON VED VITENSKAPELIG KONFERANSE	28
6.9 FRAMTREDEN I MEDIA: KRONIKKER, ARTIKLER, INTERVJUER	29

1.1 EN SAMMENFATTENDE INTRODUKSJON TIL ÅRSMELDINGEN

KIFO, Institutt for kirke-, religions- og livssynsforskning leverer forskningsbasert kunnskap om kirke, religion og livssyn i samfunnet. KIFOs forskere kombinerer anvendt og utadvent forskning med vitenskapelig publisering og formidling. KIFOs forskning får oppmerksomhet i media og stimulerer til kunnskapsbaserte debatter om tro og livssyn i Norge.

KIFO og Kirkerådet inngikk i 2021 en femårig samarbeidsavtale som gir instituttet et tilskudd på samme nivå som tidligere grunnbevilgninger. Dette sikrer videreføring av KIFO som selvstendig forskningsstiftelse. Avtalen gir KIFO gode rammevilkår og forutsigbarhet, og muliggjør at instituttet kan utføre sine forsknings- og formidlingsoppgaver.

I tillegg har KIFO flere prosjekter som er helt eller delvis finansiert av andre eksterne samarbeidspartnere eller oppdragsgivere. Frivillige organisasjoner, statlige myndigheter, kommuner, eller andre tros- eller livssynssamfunn inngår også avtaler med KIFO om forskning og utredning.

Om lag 80% av KIFOs virksomhet finansieres gjennom tilskuddet fra Kirkerådet. Halvparten av tilskuddet finansierer langsiktige forsknings- og formidlingsoppgaver hos KIFO. Disse er beskrevet i samarbeidsavtalen, og samsvarer i stor grad med samfunnsoppdraget KIFO er pålagt gjennom sine vedtekter. KIFO skal forske på virksomheten til Den norske kirke og på det norske tros- og livssynsfeltet i bredere forstand, samt se dette i sammenheng med større samfunnsmessige endringer i Norge og internasjonalt. En mindre del av tilskuddet skal finansiere prosjekter av mer kortvarig karakter som årlig avtales med Kirkerådet. En liten del av tilskuddet er såkalte «frie midler» som skal styrke kompetanseutviklingstiltak som instituttet selv prioriterer. Samarbeidsavtalen kan fornyes hvert femte år.

Som del av de langsiktige oppgavene skal KIFO hvert fjerde år levere en perspektivmelding om Den norske kirke. Alle instituttets forskere bidrar til perspektivmeldingen, og mye av arbeidet i 2023 har gått med på å skrive fram perspektivmeldingen som skal publiseres 1. august 2024.

KIFO skal også forske på tro og livssyn utenom Den norske kirke, og i 2023 publiserte KIFO en større undersøkelse om tro og livssyn blant norsk muslimer. KIFO har startet to samarbeidsprosjekter med Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL), det ene om religiøse ledere og skeive i dialog, og det andre om skeive i religiøse fellesskap.

KIFOs styre har startet arbeidet med å utforme en ny 4-årig strategiplan som vil være tilpasset samarbeidsavtalen med Kirkerådet. Strategiplanen skal vedtas i 2024.

I 2023 fikk KIFO ny forskningssjef, og instituttets lengst ansatte forsker ble emeritert.

Antall vitenskapelige publikasjoner i 2023 er på tilsvarende nivå som i 2022.

Langsiktige oppgaver finansiert gjennom samarbeidsavtalen med Kirkerådet

De langsiktige oppgavene utgjør en hovedkjerne i KIFOs forsknings- og formidlingsvirksomhet. En vesentlig del av innsatsen blir rettet inn mot perspektivmeldingen – en ny publikasjonsserie som skal

komme ut hvert fjerde år, etter ønske fra Kirkerådet. Perspektivmeldingen skal ifølge avtalen beskrive «trender, drivkrefter og utviklingstrekk som vil påvirke kirken i årene som kommer».

Prosjektene og aktivitetene for øvrig er forskerinitiert, men er forankret i et forskningsprogram som er beskrevet i samarbeidsavtalen. Forskningsprogrammet er utviklet i dialog mellom KIFO og Kirkerådet. Forskningsprogrammet rommer fire områder: Analyse av Den norske kirke, analyse av tros- og livssynsutvikling i Norge og internasjonalt, samfunnsutvikling og en kunnskapsdatabase.

Kortvarige prosjekter finansiert gjennom samarbeidsavtalen med Kirkerådet

Ifølge samarbeidsavtalen skal KIFO og Kirkerådet hvert år blir enige om ett til to kortvarige, dvs ettårige, prosjekter som til sammen utgjør om lag 12 forsker-månedsverk.

I februar 2023 ble de kortvarige prosjektene fra 2022 publisert: «Andrekarriereprester» (Netta Marie Rønningen, Tore Witsø Rafoss og Carsten Schuerhoff) og «Ta vare på skaperverket – fokuset på eget forbruk og et større ansvar» (Carsten Schuerhoff).

I 2023 har KIFO jobbet med to nye kortvarige prosjekter: Det ene er prosjektet «Diakoni på ville veier? Om nye diakonale praksiser» (Carsten Schuerhoff), som med utgangspunkt i case-studier av ulike ungdomsdiakonale prosjekter belyser hvordan enkelte aktører i Den norske kirke går inn og fyller en ny diakonal rolle som samarbeidende og samskapende samfunnsaktører i lokalsamfunnet. Det andre er prosjektet «Kulturrådgiverstillingene og Den norske kirkes kultursatsing» (Ånund Brottveit og Netta Marie Rønningen), som analyserer Den norske kirkes satsning på kulturrådgiverstillinger og erfaringene med disse. Rapporter fra begge prosjektene blir publisert i vinteren/våren 2024.

Frie midler fra Kirkerådet

En del av tilskuddet fra Kirkerådet er dedikert til kompetanseutviklende tiltak. KIFO prioriterer tiltak som løfter instituttets vitenskapelige nivå – både nasjonalt og internasjonalt – gjennom publiseringer, forskningssamarbeid og utveksling med andre religionssosiologiske og teologiske forskningsmiljøer. Støtte til redaksjon og utgivelse av det ledende religionssosiologiske tidsskriftet *Nordic Journal of Religion and Society* er en viktig del av dette arbeidet.

Andre forsknings- og utredningsoppdrag

Som nevnt har KIFO flere prosjekter som er helt eller delvis finansiert av eksterne samarbeidspartnere og oppdragsgivere. Frivillige organisasjoner, statlige myndigheter, kommuner, Den norske kirke lokalt, regionalt eller sentralt, eller andre tros- eller livssynssamfunn kan inngå avtaler med KIFO om forskning og utredning.

I 2023 har KIFO hatt et samarbeidsprosjekt med Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL) om religiøse ledere og skeive i dialog, samt startet et nytt forskningssamarbeid om skeive i religiøse fellesskap. KIFO har også gjort et tilleggsoppdrag for Kirkerådet, hvor det ble utarbeidet et notat om religion og urbanitet.

KIFO er involvert i to forskningsprosjekter finansiert av Forskningsrådet. Det ene prosjektet, som ledes av Høgskolen i Innlandet, forsker på trosopplæringen i muslimske og katolske trossamfunn (FAITHED: Non-formal faith education among religious minorities in Norway). Det andre prosjektet er forskning på islamofobi i det norske samfunnet med utgangspunkt i demonstrasjoner med koranbrenning. Det inngår i et større paraplyprosjekt ledet av MF vitenskapelig høyskole (INTERSECT: Global and Intersecting Flows of Islamophobia).

Høsten 2023 vant KIFO anbudskonkurransen på FOU-oppdraget «Tros- og livssynssamfunnenes virksomhet – en analyse av et utvalg årsrapporter og årsregnskap fra 2022» fra Barne- og familiedepartementet. Prosjektet resulterer i en KIFO-rapport i mai 2024.

De eksterne prosjektene gir ikke bare nødvendige inntekter, men er viktige for KIFOs faglige omdømme i akademia, innenfor tros- og livssynssektoren og i samfunnet som helhet.

Forskning og formidling i 2023

KIFO har hatt fem forskere i fulltidsstilling, en forsker i deltidsstilling (20%), og én professor II (20 %) i tillegg til forskningssjef. Blant instituttets forskere er det ved utgangen av 2023 to teologer, fire sosiologer og to sosialantropologer, i tillegg til én emeritert sosiolog. En av sosialantropologene har siden august 2022 hatt permisjon og vært erstattet av en vikar med kompetanse innen internasjonale relasjoner.

Antall publikasjoner i 2023 er omtrent på samme nivå som året før. KIFO-forskerne publiserte 4 bøker, hvorav 1 er en ph.d.-avhandling, 3 rapporter og 8 artikler eller bokkapitler, hvorav 7 er vitenskapelige.

KIFOs forskere har også dette året skrevet kronikker eller blitt kontaktet av medier for å fortelle om forskningen sin og kommentere aktuelle saker. I 2023 utgjorde dette 17 mediebidrag.

Forskerne er etterspurte som foredragsholdere. KIFO har i 2023 bidratt med foredrag, presentasjoner på konferanser og inviterte forelesninger. Forskerne har til sammen gitt 21 forelesninger eller presentasjoner i faglige sammenhenger i 2023.

KIFOs forskere var i 2023 til sammen engasjert i 27 ulike forskningsprosjekter.

STYRETS VURDERING

Instituttets årsmelding preges av at KIFO leverer god og relevant forskning, både målt ut fra instituttets eget formål og samarbeidsavtalen med Kirkerådet. Samarbeidsavtalen har gitt forutsigbarhet til instituttet, og forskerne får igjen bruke tiden og energien sin på forskning og formidling. KIFO er, og må fortsette å være, et nav for særlig kvantitativ religionsforskning i Norge.

Implementeringen av samarbeidsavtalen synes å fungere godt. KIFO har startet parallelle prosesser med å utvikle ny langtidsstrategi og nye langsiktige prosjekter for Kirkerådet. Dette skaper synergier hvor målet er at KIFO forblir en faglig aktuell og sterk aktør innenfor religionssosiologisk forskning og

forskning på kirke, religion og livssyn, samtidig som instituttet leverer relevant forskning til Den norske kirke.

Ny forskningssjef synes å ha satt i gang vellykkede prosesser for å styrke denne synergien, og overgangen til ny leder virker samlet sett å ha gått fint. Staben virker også motivert og leverer gode forskningsbidrag og forskningsformidling. Det utvikles kontinuerlig nye og spennende forskningsprosjekter, og KIFO evner å vinne anbudskonkurranser og få nye eksternt finansierte forskningsoppdrag. Stabens størrelse er fremdeles relativt beskjeden, noe som fort blir merkbart ved sykdom, permisjoner og utskiftninger. KIFO har imidlertid lyktes bra med å beholde og rekruttere kompetanse, noe som vi tror skyldes et godt arbeidsmiljø innad og sterkt faglig rykte utad. Kjønnbalansen kunne vært bedre i den faste staben, noe instituttet må tenke på ved fremtidige tilsetninger. KIFO har i 2023 også fått en emeritus-stilling. Emeritus-stillingen er en ressurs for instituttet, og det bør tenkes strategisk rundt flere emeriti-tilknytninger til instituttet.

VID har kommet tilbake som medlem i samarbeidsnettverket. Styret ønsker VID velkommen i nettverket, og ser fram til mer samarbeid mellom KIFO og VID i årene framover. Det er gledelig at KIFO-forskere har involvert seg i flere nye samarbeidsprosjekter sammen med forskere fra andre institusjoner i samarbeidsnettverket.

Tro og livssyn i Norge kan ikke ses på som isolerte fenomener fra resten av verden. Det er derfor av stor betydning at KIFO bidrar til utgivelsen av det internasjonale tidsskriftet *Nordic Journal of Religion and Society* og til sekretariatet for den nordiske organisasjonen, Nordic Association for the Sociology of Religion (NASR), som er plassert på KIFO.

Styret takker KIFOs forskningsutvalg for viktige bidrag til styrets samlede vurdering av instituttets virksomhet i 2023. Forskningsutvalget har vurdert virksomheten på bakgrunn av forskernes prosjektporteføljer, formidling og publiseringer.

KIFOS FORMÅL

KIFO, Institutt for kirke-, religions- og livssynsforskning ble opprettet i 1993 av Kirkerådet i Den norske kirke etter oppdrag fra Kirkemøtet, og har ifølge vedtektene følgende formål:

- Å drive og stimulere til forskning om kirke, religion og livssyn i samfunnet
- Å drive utrednings- og utviklingsarbeid i det samme fagområdet
- Å formidle forskning og forskningsresultater til brukerne, til menighetene, til samfunnet og til den offentlige debatten

KIFO skal drive forsknings-, utrednings- og utviklingsarbeid innenfor sitt arbeidsområde, med særlig vekt på empirisk forskning. KIFO skal være en fri og uavhengig forskningsinstitusjon. Grunnforskning vil ofte være initiert av KIFO og/eller KIFOs samarbeidspartnere og finansiert gjennom Norges Forskningsråd, andre eksterne forskningsfond, tilskuddet fra Kirkerådet som er øremerket langsiktige oppgaver eller egne midler. Anvendt forskning vil som regel være utviklet i samarbeid med og finansiert av oppdragsgivere.

KIFO forsker på Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn, deres rolle i samfunnet, og hvordan politiske, sosiale og kulturelle endringer påvirker tro og livssyn i Norge og internasjonalt. KIFO bidrar på den måten til å fortolke mangfoldet i religions- og livssynsfeltet.

KIFO har en tverrfaglig kompetanseprofil. I praksis skjer dette ved at fagpersoner med ulike kompetanser samarbeider om prosjekter, og gjennom å inkludere ulike teoretiske, empiriske og metodiske perspektiver. KIFOs hovednisjer innenfor et bredere forskersamfunn er å

- Omsette spesifikke kirke-, religion- og livssynsfaglige utfordringer til mer generelle samfunnsvitenskapelige eller humanistiske forskningsspørsmål
- Anvende og utvikle teoretisk innsikt i praksisnære forskningsprosjekter
- Utvikle kvantitativ datainnsamling og analyse på livssynsfeltet
- Bidra til å styrke og opprettholde et nordisk religions sosiologisk forskningsmiljø

KIFOs strategiske plan for 2023 har fastsatt følgende særlige satsingsområder:

- Endring og kontinuitet i Den norske kirke
- Religion i samfunnet og religiøst mangfold
- Livssyn, verdier og etikk

I tillegg er analyse av og forskning på statistikkdata på kirke-, religions- og livssynsfeltet et kontinuerlig ansvar for KIFO.

ORGANISASJON OG STAB

Sven Thore Kloster ble ansatt som ny forskningssjef 1.september 2023. Tidligere forskningssjef Ånund Brottveit gikk over i fast stilling som forsker II fra 1.september 2023.

Sindre Bangstad har vært i permisjon i hele 2023. Marius Linge har vært ansatt som vikar for Bangstad fra august 2022. I november 2023 ble vikariatet forlenget fram til 31.12.2024.

Edvard Nergaard Larsen avsluttet sin 20% deltidsstilling hos KIFO 31.desember 2023.

Olaf Aagedal gikk av med pensjon 31.juli 2023 og fortsetter som forsker I emeritus hos KIFO.

Staben på KIFO har bestått av fem forskere i 100 prosents stilling, to forskere i deltidsstilling (hver i 20%), forskningssjef med 33 prosent forskningsandel, samt en rådgiver i administrativ stilling. Til sammen utgjør dette 7,4 årsverk, samt emeritusforskeren fra og med august. I 2023 har to av instituttets forskere hatt professorkompetanse. Til sammen har åtte forskere doktorgrad og én forsker har mastergrad. Bemanningen har variert gjennom året. Se mer informasjon om KIFOs stab under pk.4.

Representantskapsmøtet ble avholdt 1. juni 2023.

Valgkomiteen som består av professor Anders Aschim (Høgskolen i Innlandet), professor Ida Marie Høeg (Universitetet i Agder) og Professor Geir Skeie (Universitetet i Stavanger) ble gjenvalgt for perioden 2023 – 2024.

KIFOs virksomhet ble drøftet etter en innledning av styreleder Jørgen Straarup. Drøftelsen omfattet KIFOs Årsmelding 2022, årsregnskap 2022 og budsjett 2023, samt samarbeidsavtalen mellom KIFO og Kirkerådet.

VID Vitenskapelig høyskole ble på tampen av 2023 igjen medlem i KIFOs representantskap og hovedsamarbeidsnettverk.

KIFOs styre har i 2023 avholdt fire møter og behandlet 23 saker.

KIFOs forskningsutvalg (FU) har en rådgivende funksjon overfor styret og forskningssjefen. FU har hatt tre møter i 2023 og behandlet 23 saker. Utvalget består av professor Geir Skeie (Universitetet i Stavanger), førsteamanuensis Lars Laird Iversen (MF vitenskapelig høyskole), forsker I Signe Bock Seggaard (Institutt for samfunnsforskning) og forsker III ved KIFO, Netta Marie Rønningen (ansattes representant). Signe Bock Seggaard trer ut av FU etter 2023.

Referansegruppen for langsiktige oppgaver i samarbeidsavtalen mellom KIFO og Kirkerådet har hatt ett møte, 13. desember 2023.

Kirkerådet og KIFO hadde sitt årlige tilskuddsmøte 24. oktober.

KONTAKT OG SAMARBEID MED ANDRE FOU-MILJØER

KIFO arbeider sammen med sine hovedsamarbeidspartnere og andre nasjonale og nordiske institusjoner om en rekke forskningsprosjekter, blant annet:

- Forskningsrådsprosjektet *INTERSECT Intersecting Flows of Islamophobia* er ledet av Iselin Frydenlund ved MF vitenskapelig høyskole og forankret i MF og C-Rex Senter for ekstremismeforskning ved Universitetet i Oslo. Sindre Bangstad deltar som KIFO-forsker med delprosjektet *Burning The Qur'an: Blasphemy, Free Speech and Hate Speech in Norway*, med utgangspunkt i den islamfiendtlige organisasjonen SIAN's offentlige koranbrenninger i Norge. Det internasjonale prosjektet tar for seg ulike former for islamofobi i ulike deler av verden, og herunder hatkriminalitet, hatretorikk og diskriminering rettet mot muslimer. Sindre Bangstad og Marius Linge har publisert artikler i rammen av forskningsprosjektet.
- *Tro på stedet!* er et bachelor- og masterkurs i regi av Det teologiske fakultet (TF) som første gang ble startet høsten 2021. Kurset er utviklet i samarbeid med lokalmiljøer (idrettsforeninger, enkeltpersoner, etc) og menigheter i Oslo bispedømme. Deler av emnet er lokale kurskvelder med deltakere fra nærmiljøet. Der tas det utgangspunkt i deltakernes egne erfaringer og holdninger rundt lokale verdier, nabolik, konflikter, osv. I forbindelse med kurset har TF og KIFO satt i gang et internasjonalt forskningsprosjekt hvor det planlegges publiseringer i løpet av de kommende årene. Carsten Schuerhoff (KIFO) leder prosjektet sammen med Kaia Rønsdal og Trygve Wyller (TF).
- *FAITHED Non-formal faith education among religious minorities in Norway* er et forskningsrådsfinansiert prosjekt som ledes av Anders Aschim ved Høgskolen i Innlandet (INN). KIFO deltar ved Ånund Brottveit. Foruten et forskerteam ved INN består forskergruppen av forskere fra Teologisk fakultet (TF), Høgskolen i Volda og forskningsinstituttet PRIO. Forskningsprosjektet undersøker erfaringer fra minoritetselever når det gjelder trosopplæring i katolske og muslimske trossamfunn og skolens KRLE-undervisning. KIFO bidrar særlig med data fra tidligere surveys om tro og livssyn i befolkningen, menighetsundersøkelsen i Oslo og en survey blant norske muslimer.
- *Hellig makt. Studier i politisk teologi* er et forskningsprosjekt som ledes av Sven Thore Kloster (KIFO) sammen med Sturla Stålsett (MF), Ole Jakob Løland (USN) og Solvor Mjøberg Lauritzen (MF). Prosjektet undersøker politiske teologier som ligger til grunn for ulike politiske praksiser og forestillinger i Norge i dag, og resulterer i en vitenskapelig antologi på Cappelen Damm Akademisk i 2024. I prosjektet deltar også andre forskere fra Universitetet i Agder, Samisk høyskole, VID vitenskapelige høyskole og MF vitenskapelig høyskole.
- *Kristne, jøder og muslimer i hverandres bilde* er et forskningsprosjekt som ledes av Sven Thore Kloster (KIFO) sammen med Eivor A. Oftestad (Høyskolen i Innlandet). Prosjektet undersøker ulike møter og konflikter mellom kristne, jøder og muslimer i historien og hvordan disse har vært med å forme synet på «den religiøse andre» i de respektive tradisjonene. Prosjektet resulterer i en vitenskapelig antologi på Fagbokforlaget i 2024. I prosjektet deltar også andre forskere fra Universitetet i Agder, NTNU, Høyskolen i Volda, VID vitenskapelige høyskole, MF vitenskapelig høyskole, Det teologiske fakultet ved Universitetet i Oslo, NLA-Høyskolen og Jødisk museum i København.

Samarbeid med medlemsinstitusjonene i KIFOs hovedsamarbeidsnettverket skjer også i form av at KIFO-forskere påtar seg undervisnings-, veilednings- og evalueringsoppdrag.

INTERNASJONALT SAMARBEID

KIFOs forskere har i 2023 vært aktive i flere internasjonale forskningssamarbeidsprosjekter, og har verv i internasjonale fagorganisasjoner: Inger Furseth var fram til sommeren 2023 president i den internasjonale foreningen for religionssosiologi: International Society for the Sociology of Religion (ISSR). Hun er nå «Past President» i samme organisasjon (2023-). Furseth har vært sentral i opprettelsen av den nordiske foreningen Nordic Association for the Sociology of Religion (NASR), og hun er den ene av to redaktører for tidsskriftet *Nordic Journal of Religion and Society*.

Sindre Bangstad er medlem av International Advisory Board for det nye tidsskriftet *Public Anthropology*, som utgis av Brill, samt Taylor & Francis-tidsskriftet *Identities: Global Studies in Culture And Power*. Bangstad er med i International Advisory Board for det Horizon 2020-finansierte prosjekt D-RAD, som ledes fra University of Glasgow i Skottland. Fra august 2022 til februar 2023 hadde Bangstad stillingen som Stanley J. Kelley Jr. Distinguished Visiting Professor in the Teaching of Anthropology ved Princeton University i USA.

Inger Furseth og Netta Marie Rønningen deltar i det internasjonale prosjektet Nonreligion in a Complex Future Project. Blant hovedsamarbeidsinstitusjonene til KIFO deltar også Universitetet i Agder i prosjektet. Den nordiske forskergruppen har deltakere fra Danmark, Sverige og Finland. Prosjektet ledes fra Canada ved professor Lori Beaman, the Canada Research Chair in Religious Diversity and Social Change. Prosjektet undersøker den sosiale betydningen av ikke-religion i Canada, Norden, Australia, USA, Storbritannia, Argentina og Brasil for helse, lov, utdanning, miljø og migrasjon.

Edvard N. Larsen deltok i det internasjonale Horizon 2020-finansierte prosjektet GEMM (Growth, Equal Opportunities, Migration and Markets), og er medlem i de internasjonale nettverkene SASE (Society for the Advancement of Socio-Economics) og IMISCOE (International Migration, Integration and Social Cohesion). Han er også medlem av nettverket COIN (Comparative Organizational Inequality Network) i forbindelse med sin postdoktor-stilling ved Universitetet i Oslo. Han har i 2023 vært tilknyttet Stockholms Universitet, og Institutet för framtidsstudier i Stockholm.

Carsten Schuerhoff har fram til 2023 vært med i *forskergruppen ESPACE. De etiske rommene: Grenser, motstand og praksis* (TF), som igjen er tilknyttet prosjektet *The Politics of Creation. Rethinking Radical Recognition in Public and Ecclesial Space* (finansiert av det nordiske forskningsfondet NOS-HS under programmet *Promoting Nordic research within the Humanities and Social Sciences*). Schuerhoff deltar fra og med 2023 i det tyske og internasjonale forskningsnettverket for empirisk religionsforskning tilknyttet universitetet i Erlangen: Arbeitskreis Empirische Religionsforschung Forschungskolloquium Praktische Theologie.

Prosjektporteføljen for 2023 avspeiler KIFOs strategiske mål slik disse er uttrykt i strategisk plan 2021–2023, samarbeidsavtalen med Kirkerådet og den etterspørsel som uttrykkes gjennom ekstern finansiering. De eksternt finansierte prosjektene bidrar både til å styrke forskningen innenfor KIFOs satsningsområder og til instituttets inntekter. Begge deler er viktige for at KIFOs sentrale forskningsmål realiseres.

I 2024 skal KIFO publisere en perspektivmelding som analyserer utviklingstrekk i Den norske kirke, særlig i den siste fireårsperioden. KIFOs forskere har i 2023 arbeidet jevnt og trutt med denne meldingen som vil bli den første i en publikasjonsserie som skal komme ut hvert fjerde år. Den skal bygge på kirke- og religionsstatistikk og relevante survey-data, og inkorporere aktuell forskning utført av KIFOs forskere. KIFOs survey fra 2019 om tro og religiøs praksis i den norske befolkningen er en viktig kilde, i likhet med forskningen på storbyutfordringer for Den norske kirke, undersøkelsen av ansatte i den lokale kirken, og pandemiens virkninger på norske trossamfunn. Perspektivmeldingen er en vesentlig del av forskningsprogrammet knyttet til samarbeidsavtalen med Kirkerådet.

I 2023 har KIFO jobbet med to nye kortvarige prosjekter til Kirkerådet: Det ene er prosjektet «Diakoni på ville veier? Om nye diakonale praksiser». Med utgangspunkt i case-studier av ulike ungdomsdiakonale prosjekter belyser prosjektet hvordan aktører i Den norske kirke går inn og fyller en ny diakonal rolle som samarbeidende og samskapende samfunnsaktører i lokalsamfunnet. Det andre er prosjektet «Kulturrådgiverstillingene og Den norske kirkes kultursatsing», som analyserer Den norske kirkes satsning på kulturrådgiverstillinger og erfaringene med disse.

KIFOs store befolkningsundersøkelse fra 2019 (Religion 2019) om tro, religiøs praksis, verdier og holdninger gir, sammenliknet med tall fra en tilsvarende undersøkelse i 2012, mulighet til å studere endringer over tid. Mange av spørsmålene i undersøkelsene er dessuten de samme som er brukt i store internasjonale verdi- og holdningsundersøkelser, noe som muliggjør komparative analyser også med disse. En mangel ved de generelle befolkningsundersøkelsene er imidlertid at minoritetsgrupper blir for dårlig representert og at de tallmessig blir så små at data om dem ikke kan brukes til forskning. Det kan være et problem at spørsmål som er utformet med majoritetsbefolkningen for øye ikke passer for minoritetsgruppene. KIFO gjennomførte derfor en stor survey rettet mot norske muslimer i 2022, basert på spørsmålene i Religion 2019. Surveyen ble presentert på KIFO-seminaret «Mangfold blant norske muslimer» i mars 2023 og i rapporten «Mangfold blant norske muslimer. En dokumentasjonsrapport om tro og livssyn hos norske muslimer» (KIFO Rapport 2023: 3)

KIFO har i 2023 startet to samarbeidsprosjekter med Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL) om skeiv identitet og livssyn. I det første prosjektet «Religiøse ledere og skeive i dialog» skal KIFO gjennomføre en studie av STLs dialog mellom religiøse ledere om LHBT+-spørsmål i trossamfunnene. Formålet med studien er å beskrive deltakernes erfaringer med denne dialogen og identifisere dialogiske prosesser i dialogmøtene som kan være egnet til å øke deltakernes kunnskaper og refleksjonsbredde. Det andre prosjektet «Skeive i religiøse fellesskap» bygger videre på det første prosjektet, men setter søkelys på erfaringer til mennesker med LHBT+-identitet som er engasjert i ulike trossamfunn og religiøse fellesskap. Begge prosjektene er samarbeidsprosjekt med STL og finansieres av Barne- og familiedepartementet. STL har i den senere tiden trappet opp sitt arbeid

med LHBT+-spørsmål i religiøse organisasjoner med sikte på å bedre skeives muligheter til inkludering og øke trossamfunnenes kunnskaper på dette området.

KIFO har i 2023 arbeidet videre med å analysere virkninger som koronapandemien har hatt på Den norske kirke og andre trossamfunn, med særlig vekt på endringer i ritualer og høytidsfeiringer. Datagrunnlaget har vært casestudier av trossamfunn, surveyer og spørrelister, samt kirkelig og offentlig statistikk.

KIFO-forskerne er som nevnt engasjert i ulike forskningssamarbeid, og har lagt ned mye innsats i disse i 2023. Sindre Bangstad og Marius Linge har deltatt i prosjektet «INTERSECT: Intersecting Flows of Islamophobia», Ånund Brottveit har deltatt i prosjektet «Non-formal faith education among religious minorities in Norway FAITHED», og Sven Thore Kloster har deltatt i prosjektene «Hellig makt. Studier i politisk teologi» og «Kristne, jøder og muslimer i hverandres bilde». Kloster har også bistått, som sekretær, det faglige utvalget som er oppnevnt av Bispemøtet og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke til å utrede Den norske kirkes selvforståelse i møte med jøder og jødedom. Utredningen offentliggjøres i april 2024.

Strategiplanen og samarbeidsavtalen med Kirkerådet sier at KIFO skal videreføre sitt arbeid med analyse og forskning på statistikk- og registerdata fra kirke-, religions- og livssynsfeltet. KIFO har en unik rolle blant de kirke- og religionsvitenskapelige fagmiljøene når det gjelder kvantitativ forskning. Perspektivmeldingen vil være et viktig og konkret uttrykk for denne satsningen. KIFO har også startet arbeidet med å utvikle nettsiden slik at eksterne forskere, journalister og andre interesserte lettere kan skaffe seg oversikt over hvilke datasett og kunnskapskilder instituttet råder over. Tore Witsø Rafoss har en sentral rolle i dette utviklingsarbeidet, og han deltar som KIFOs representant i Statistisk sentralbyrås Kirke-KOSTRA gruppe. På slutten av 2023 styrket KIFO, KA og Kirkerådet statistiksamarbeidet, og det ble inngått en databehandleravtale mellom KIFO og Kirkerådet slik at KIFO framover får tilgang til Kirkerådets statistikk for Den norske kirke.

KIFO var høsten 2023 på studietur til Stockholm og Uppsala, hvor kjennskapen og relasjonene til Svenske Kyrkans enhet för forskning och analys og Centre for Multidisciplinary Research on Religion and Society ved Uppsala Universitet ble styrket.

NORDIC JOURNAL OF RELIGION AND SOCIETY (NJRS) OG NORDIC ASSOCIATION FOR THE SOCIOLOGY OF RELIGION (NASR)

KIFO har i 2023 fortsatt å bidra til utgivelsen av *Nordic Journal of Religion and Society* (NJRS), som er et engelskspråklig nivå 2-tidsskrift. NJRS er tilgjengelig på ldunn.no, der tidligere artikler fra og med 2006 er tilgjengelige. Inger Furseth (Universitetet i Oslo og KIFO) og Mia Lövheim (Uppsala universitet) er redaktører, mens Netta Marie Rønningen (KIFO) er redaksjonssekretær.

Nordic Association for the Sociology of Religion (NASR) ble stiftet i 2021. Foreningens formål er å fremme religionssosiologi i utdanning og forskning samt stimulere til samarbeid mellom religionssosiologer i alle de fem nordiske landene. NASR vil sørge for at de nordiske religionssosiologiske konferansene blir arrangert hvert annet år. Foreningen eier også *Nordic Journal of Religion and Society* og samarbeider med KIFO og forlegger for å sikre tidsskriftets fremtid.

NASR's administrasjon er lokalisert hos KIFO. På denne måten fortsetter KIFO å være et nav i det nordiske religionssosiologiske samarbeidet.

PUBLISERING OG FORMIDLING

KIFO hadde omtrent samme antall publikasjoner i 2023 som i 2022. (Fullstendig liste over publikasjoner finnes under pkt. 6)

	2022 Sum	2023 Sum	Hvorav på engelsk/ annet fremmedspråk		Vitensk. nivå 2		Vitensk. nivå 1		Ikke fagfelle- vurdert	
			2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Bøker	2	4*	1	2	1	1	1	3	0	0
Artikler i tidsskrifter og bøker	8	8	5	6	4	2	2	5	2	1
Institusjonsrapporter el. lignende	3**	3								
Bokanmeldelser i vitenskapelige tidsskrift/fagtidsskrift	2	1	2	1						

* Vi har kategorisert en doktorgradsavhandling under bøker.

** Vi teller én rapport utgitt som vedlegg til NOU 2022:18 under institusjonsrapporter.

I tillegg til publisering av bøker, artikler i bøker og tidsskrifter og forskningsrapporter, deltar forskerne på vitenskapelige konferanser og seminarer. KIFOs forskere har holdt 4 foredrag på vitenskapelige konferanser og formidlet forskningsresultater og faglig kompetanse gjennom 17 foredrag, forelesninger og innlegg i andre faglige sammenhenger. Forskerne er dessuten aktive når det gjelder forskningsformidling og kommunikasjon med offentligheten og KIFOs ulike brukergrupper, som departementer, Kirkerådet, STL-sammenhenger, fagdager for bispedømmerråd, fellesråd og menigheter. Aviskronikker, artikler, nyhetssaker og intervjuer i ulike medier viser at KIFO-forskerne er aktive og etterspurte for kommentarer og intervju. Det er registrert 17 ulike bidrag i media i 2023, se liste helt bakerst (vi har ikke talt opp alle NTB-artiklene som trykkes samtidig i flere aviser).

ØKONOMI

Tilskuddet fra Kirkerådet til KIFO utgjorde 7 728 000 kroner i 2023. Eksterne prosjektinntekter var på 876 300 kroner i 2023. De samlede inntektene var 9,3 mill. kroner. Medlemskontingent fra hovedsamarbeidspartnerne var til sammen på kr 90 000. KIFO fikk et overskudd i 2023 på 996.000 kr. Overskuddet skyldes i hovedsak en feil hos Statens pensjonskasse (SPK), som tilbakebetalte KIFO om lag 800.000 kr på tampen av året. I 2022 var overskuddet på 122000 kr. De eksterne inntektene var lavere i 2023 enn året før. Dette skyldes i hovedsak at forskernes ressurser i større grad ble prioritert til arbeidet med perspektivmeldingen enn på flere eksterne oppdrag.

3 HOVEDSAMARBEIDSPARTNERNE, REPRESENTANTSKAPET OG STYRET

HOVEDSAMARBEIDSPARTNERE 2023

Ansgar Teologiske Høgskole, Kristiansand (ATH)
Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo (TF)
MF vitenskapelig høyskole, Oslo (MF)
Høgskulen i Volda, Institutt for religion, livssyn og kyrkjefag, Volda (HVO)
IKO – Kirkelig pedagogisk senter, Oslo
Kirkerådet, Oslo (KR)
NLA Høgskolen, Bergen
Universitetet i Agder, Institutt for religion, filosofi og historie, Kristiansand (UiA)
KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter (KA)
Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL)

REPRESENTANTSKAPET 2023

Professor Ingvild Sælid Gilhus, leder, oppnevnt av Kirkerådet
Varamedlem: Førsteamanuensis Svein Sandø
Professor Idar Kjølsvik, oppnevnt av Kirkerådet
Varamedlem: Professor emeritus Preben Lindøe
Professor Elisabeth Tveito Johnsen, oppnevnt av Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo
Varamedlem: Professor Oddbjørn Leirvik
Praktikumsleder Fredrik Saxegaard, oppnevnt av MF vitenskapelig høyskole
Varamedlem: Professor Tone Stangeland Kaufmann
Marianne Uri Øverland, oppnevnt av IKO – Kirkelig pedagogisk senter og IKO-Forlaget AS
Varamedlem: Administrasjonsleder Dag-Eirik Lannem
Rektor/førsteamanuensis Sigbjørn Sødal, oppnevnt av NLA Høgskolen
Varamedlem: Førsteamanuensis Bård Eirik Hallesby Norheim
Førsteamanuensis Hildegunn Valen Kleive, oppnevnt av Høgskulen i Volda
Varamedlem: Førsteamanuensis Jostein Garcia de Presno
Professor Elisabet Haakedal, oppnevnt av Universitetet i Agder
Varamedlem: Professor Reidar Salvesen
Førsteamanuensis Torstein Try, oppnevnt av Ansgar Teologiske Høgskole
Varamedlem: Førstelektor Ingvild Thu Kro
Trond Enger, oppnevnt av Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn
Varamedlem: Ingrid R. Joys
Marit Halvorsen Hougsnæs, oppnevnt av KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter
Varamedlem: Harald Askeland

KIFOS STYRE 2023

Professor emeritus Jørgen Straarup, Södertörns högskola, styreleder

Varamedlem: Marianne Uri Øverland, IKO – Kirkelig pedagogisk senter og IKO- forlaget AS

Professor Marianne Hafnor Bøe, Universitetet i Stavanger, nestleder

Varamedlem: førsteamanuensis Solveig Omland, NLA Høgskolen Kristiansand

Førsteamanuensis Birgitte Lerheim, Det teologiske fakultetet, Universitetet i Oslo

Varamedlem: Lars Laird Iversen, førsteamanuensis, MF vitenskapelig høyskole (tom 01.06.2023). Fom 01.06.2023: Førsteamanuensis Ralph Meyer, Høgskulen i Volda

Professor Harald Hegstad, MF vitenskapelig høyskole, oppnevnt av Kirkerådet.

Varamedlem: Elisabet Yrwing Guthus, prost, Vestre Aker prosti i Oslo bispedømme

Forsker Olaf Aagedal, representant for ansatte (tom 08.05.2023).

Varamedlem: Forsker Sindre Bangstad

Forsker Carsten Schuerhoff, representant for ansatte (fom 19.09.2023)

Varamedlem: Forsker Tore W. Rafoss

Sindre Bangstad (permisjon f.o.m. 01.08.2022)

Forsker I; cand.polit., ph.d., sosialantropologi.
 Kompetanseområder: sosialantropologi, muslimer i sekulære samfunn (Sør-Afrika, Norge), menneskerettigheter, tros- og livssynsfrihet, islam, hatytringer, ytringsfrihet, sekularisme, rasisme, islamofobi.

Ånund Brottveit

Forskningssjef (tom 31.08.2023); cand.polit., ph.d., sosialantropologi
 Kompetanseområder: sosialantropologi, symbol- og ritualteori, kulturanalyse, flerkulturalitet, sosialt nettverk, dialogisme og diskursteori, medisinsk antropologi.
 E-post: anund.brottveit@kifo.no

Inger Furseth

Forsker I, bistilling (20%); dr.polit., sosiologi
 Kompetanseområder: religions sosiologi, kjønn og religion, religiøst mangfold, sosiologisk teori og sosiale og religiøse bevegelser.
 E-post: inger.furseth@sosgeo.uio.no

Sven Thore Kloster

Forskningssjef (fom 01.09.2023); ph.d., teologi
 Kompetanseområder: Teologi, religion og politikk, religionsdialog og interreligiøse relasjoner, økumenikk, global kristendom, antisemittisme
 E-post: sven.thore.kloster@kifo.no

Edvard Nergård Larsen

Forsker II; ph.d., sosiologi (20%)
 Kompetanseområder: kvantitative og eksperimentelle metoder, organisasjonssosiologi, arbeidsmarked og diskriminering.
 E-post: edvard.nergard.larsen@kifo.no

Tore Witsø Rafoss

Forsker II; ph.d., sosiologi
 Kompetanseområder: kultursosiologi, kognitiv sosiologi, kollektiv identitet, terror, religions sosiologi og kvantitativ og kvalitativ metode.
 E-post: tore.rafoss@kifo.no

Netta Marie Rønningen

Forsker III; MA, sosiologi
 Kompetanseområder: religions sosiologi, konversjon, barn, ungdom og unge voksne i kirker og kristne organisasjoner, ansattes arbeidsmiljø i Dnk, kvantitativ og kvalitativ metode.
 E-post: netta.marie.ronningen@kifo.no

Carsten Schuerhoff

Forsker II; dr. theol., teologi
 Kompetanseområder: Kirke- og gudstjenesteteori, kirke og urbanitet, byutvikling, religionsdialog og internasjonale menigheter.
 E-post: carsten.schuerhoff@kifo.no

Olaf Agedal (tom 30.06.2023)

Forsker I; dr.philos., sosiologi
 Kompetanseområder: kultur- og religions sosiologi, symboler, ritualer, jubileer, minnepolitikk, nasjonal identitet, kirker som kulturarena.
 E-post: aagedal@kifo.no

Marius Linge (vikar f.o.m. 17.08.2022 t.o.m. 31.12.2024)

Forsker II; ph.d. utdanningsvitenskap og internasjonale studier
 Kompetanseområder: Internasjonale relasjoner, muslimer i sekulære samfunn (Norge), islam, marginalisering, ekstremisme, islamofobi
 E-post: marius.linge@kifo.no

Administrasjon:

Ina Holmstad

Rådgiver.
 E-post: ina.holmstad@kifo.no
 Direkte telefon: 23 33 47 20

5 PROSJEKTER UNDER ARBEID 2023

Prosjektene presenteres under følgende overskrifter.

1. Analyse av Den norske kirke
2. Analyse av tros- og livssynsutvikling i Norge og internasjonalt
3. Samfunnsutvikling
4. Andre prosjekter

Inndelingen svarer til satsningsområdene som er angitt i samarbeidsavtalen mellom KIFO og Kirkerådet.

Når det under finansiering står «KR-tilskudd», betyr det at prosjektet er finansiert av KIFOs tilskudd fra Kirkerådet. Der det står KIFO og en annen institusjon, er prosjektet samfinansiert med tilskudd fra en annen institusjon eller finansieringskilde ved siden av KIFOs tilskudd fra Kirkerådet. Innenfor hvert satsningsområde er prosjektene oppført med de største finansieringskildene først. Prosjekter som er betegnet med «KIFO-internt» betyr at det er finansiert av KIFOs egne midler.

5.1 ANALYSE AV DEN NORSKE KIRKE

Perspektivmelding Den norske kirke

Bemanning: Ånund Brottveit, Tore W. Rafoss, Netta Marie Rønningen, Olaf Aagedal, Carsten Schuerhoff, Marius Linge, Edvard N. Larsen, Inger Furseth og Sven Thore Kloster

Ferdigstilling: 2024

Finansiering: KR-tilskudd

Prosjektbeskrivelse: De langsiktige oppgavene består i å innhente, sammenstille og analysere kvalitative og kvantitative data som har betydning for utvikling av Den norske kirkes virksomhet. Hvert fjerde år skal KIFO, basert på tilgjengelige data og egen forskning, levere en perspektivmelding som beskriver trender, drivkrefter og utviklingstrekk som vil påvirke kirken i årene som kommer. Perspektivmeldingen skal første gang leveres sommeren 2024.

Kirken under pandemien

Bemanning: Ånund Brottveit og Olaf Aagedal

Ferdigstilling: 2024

Finansieringskilder: KR-tilskudd

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet beskriver og analyserer endringer i virksomheter til Den norske kirke under pandemien, med særlig vekt på endringer i forbindelse med julefeiringen. Datagrunnlaget er KIFOs surveyer om temaet og KIFOs casestudier, samt kirkelig og offentlig statistikk. Analysen inngår i perspektivmeldingen.

Andrekarriereprester og valg av prestedtjeneste i Den norske kirke

Bemanning: Netta Marie Rønningen, Tore Witsø Rafoss, Carsten Schuerhoff

Ferdigstilling: Februar 2023.

Finansieringskilder: KR-tilskudd (kortvarig prosjekt)

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet undersøker hvordan mennesker blir rekruttert til prestedtjeneste i Den norske kirke og hvordan de selv opplever dette yrkesvalget. Målet med studien er å få bedre innsikt i rekrutteringsmåter, motivasjon og særtrekk ved andrekarriereprester, men også utfordringer knyttet til ordningen.

«Julekveldifisering» av kirkens julefeiring

Bemanning: Olaf Agedal

Ferdigstilling: 2023

Finansieringskilder: KIFO-internt

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet dokumenterer og analyserer hvordan Den norske kirkes julefeiring har endret seg på 1900-tallet til å bli mer og mer konsentrert om julaftengudstjenesten. Området for analysen er Oslo og datagrunnlaget er gudstjenesteannonser i Aftenposten for utvalgte år fra starten av 1900-tallet og frem til i dag. En hovedhypotese er at endringen har skjedd ved at kirken har tilpasset seg en samfunnsutvikling der julefeiringen starter og avsluttes tidligere. Resultater fra prosjektet er publisert i artikkel på KIFOs nettside og i kronikk i Aftenposten 16.12.2023.

Diakoni på ville veier? Om nye diakonale praksiser

Ferdigstilling: februar 2024

Bemanning: Carsten Schuerhoff

Finansiering: KR-tilskudd (kortvarig prosjekt)

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet tar utgangspunkt i case-studier av tre ulike ungdomsdiakonale prosjekter, og belyser hvordan aktører i disse går inn og fyller en ny diakonal rolle som samarbeidende og samskapende samfunnsaktører i lokalsamfunnet, blant annet inspirert av FNs Bærekraftsmål. Prosjektet er et kortvarig prosjekt for Kirkerådet, og resulterer i en KIFO-rapport.

Kulturådgiverstillingene og den norske kirkes kultursatsing

Bemanning: Netta Marie Rønningen, Olaf Agedal, Ånund Brottveit

Ferdigstilling: februar 2024.

Finansiering: KR-tilskudd (kortvarig prosjekt)

Prosjektbeskrivelse: I 2005 lanserte Den norske kirke en ny kultursatsing gjennom kulturmeldingen *Kunsten å være kirke*. Den største satsingen i forlengelsen av denne meldingen var beslutningen om å etablere kulturådgiverstillinger i alle bispedømmer. Dnks kultursatsing beskrives ofte som en viktig og vellykket satsing. Det foreligger imidlertid lite dokumentasjon av hva de nasjonale tiltakene har bestått

i og hvordan de har fungert. Målsetningen for prosjektet er å få mer kunnskap om Dnks satsning på kulturrådgiverstillinger og erfaringene med dette. Hvorfor ble disse stillingene etablert og prioritert fremfor andre foreslåtte tiltak? Hvilke arbeidsoppgaver har kulturrådgiverne hatt? Hvem har de samarbeidet med? I hvilken grad har det vært samsvar mellom Dnks målsetninger for sin kultursatsning, kulturrådgivernes arbeidsinstrukser og deres faktiske arbeidsoppgaver? Hvilke særlige utfordringer er forbundet med en kirkelig kultursatsning? Hvor er det et forbedringspotensiale?

Artikkel om dåp til antologi

Bemanning: Tore W. Rafoss

Ferdigstilling: 2024

Finansiering: KR-tilskudd

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet bidrar med kapittelet "Infant baptism in an individualized culture" til den vitenskapelige antologien *Baptism in times of change: Exploring new patterns of baptismal theologies and practices in Nordic Lutheran churches*, redigert av Steinunn Arnþrúður Björnsdóttir, Magnus Evertsson, Harald Hegstad, Jonas Adelin Jørgensen and Jyri Komulainen. Kapittelet retter søkelyset på hvorfor norske foreldre i dag velger å døpe barna sine eller ikke. Det analyserer relevante funn fra KIFOs tros- og religionsundersøkelse (2019) og diskuterer deretter barnedåpens fremtid i en kultur som i større og større grad vektlegger det autonome individet.

Religion og urbanitet

Bemanning: Tore W. Rafoss

Ferdigstilling: 2023

Finansiering: KR (ekstraoppdrag)

Prosjektbeskrivelse: KIFO-forsker Tore Witsø Rafoss har utarbeidet et notat for Kirkerådet om hvordan geografi i Norge henger sammen med religiøst og livssynsmessig mangfold, marginalisering og befolkningsendring. Notatet beskriver en tendens til at stadig flere i Norge bor i storbyområder. Sekulariseringstendenser, marginalisering og religiøst og livssynsmessig mangfold tar ulike former i ulike deler av Norge. Også det religiøse landskapet formes av geografi. Den norske kirke opererer mer enn før i mer mangfoldige sosiale og religiøse landskap i storbyene enn i mindre urbane strøk.

Den norske kirke som arbeidsplass

Bemanning: Edvard N. Larsen, Netta Marie Rønningen

Ferdigstilling: 2024.

Finansieringskilder: KR-tilskudd

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet analyserer Den norske kirken som arbeidsplass i lys av en rekke utfordringer med henblikk på organisasjonsmodellen, rekrutteringsproblemer og usikkerhet forbundet med fremtidige reformer. Analysen inngår i perspektivmeldingen.

Den norske kirkes selvforståelse i møte med jødedom og jøder

Bemanning: Sven Thore Kloster

Ferdigstilling: april 2024

Finansiering: KR-tilskudd

Samarbeidsparter: Kirkerådet

Prosjektbeskrivelse: Sven Thore Kloster yter sekretær- og redaktørbistand til Bispemøtet og Mellomkirkelig råd sitt faglige utvalg som utreder Dnks selvforståelse i møte med jødedom og jøder. Utredningen vil foreligge i april 2024.

5.2 ANALYSE AV TROS- OG LIVSSYNSUTVIKLING I NORGE OG INTERNASJONALT

Ritualer og religiøse fellesskap under koronakrisen - paraplyprosjekt

Bemanning: Ånund Brottveit og Olaf Agedal

Ferdigstilling: 2024

Finansieringskilder: KR-tilskudd, STL

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet beskriver og analyserer endringer i virksomheter til trossamfunn under pandemien, med særlig vekt på endringer i ritualer og høytidsfeiringer. Datagrunnlaget er KIFOs casestudier, spørrelister (norsk etnologisk gransking) og surveyer om temaet, samt kirkelig og offentlig statistikk.

Casestudie av endringer i religiøs kommunikasjon og fellesskapsformer under koronakrisen.

Bemanning: Olaf Agedal og Ånund Brottveit

Ferdigstilling: 2023

Finansiering: Fritt Ord og KR-tilskudd

Samarbeidspartner: Trygve Hagen (Hagens Filmverden)

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet undersøker nye religiøse kommunikasjons- og fellesskapsformer som oppstod under koronakrisen. Hvilke midlertidige endringer skapte koronakrisen for trossamfunns plass i norsk offentlighet? Prosjektet studerer disse problemstillingene ved å følge to menigheter i Den norske kirke og en moske gjennom ulike faser av koronakrisen. Resultater fra prosjektet er formidlet gjennom videogram, konferanser og mediaoppslag. I tillegg planlegges en syntetiserende oppsummering (artikkel og/eller rapport).

Mangfold blant norske muslimer. KIFO-seminar og dokumentasjonsrapport

Bemanning: Tore Rafoss, Olaf Agedal, Marius Linge og Ånund Brottveit

Ferdigstilling: 2023

Finansieringskilder: KR-tilskudd

Prosjektbeskrivelse: KIFO har undersøkt norske muslimers tro, og deres holdninger til en rekke andre spørsmål knyttet til religion og livssyn ved hjelp av en omfattende spørreundersøkelse i 2022. Hovedresultater fra undersøkelsen ble for første gang presentert offentlig på KIFO-seminaret i mars 2023. Surveyen er også presentert i rapporten «Mangfold blant norske muslimer. En dokumentasjonsrapport om tro og livssyn hos norske muslimer» (Kiforapport 2023:3, ved Tore W. Rafoss).

The ritual making of good Muslims

Bemanning: Marius Linge

Ferdigstilling: 2024

Finansieringskilder: KR-tilskudd

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet er en studie av muslimske menn med en kriminell fortid, og hvilke roller ritualer spiller i deres forsøk på å bli fromme muslimer og lovlydige borgere. Prosjektet resulterer i en vitenskapelig artikkel i tidsskriftet *Religion*.

Religiøse ledere og skeive i dialog

Bemanning: Ånund Brottveit og Marius Linge

Ferdigstilling: mai 2024

Finansieringskilder: STL og KR-tilskudd

Prosjektbeskrivelse: KIFO gjennomfører en studie av STLs dialog mellom religiøse ledere og religiøse skeive om LHBT+-spørsmål i trossamfunnene. Formålet med studien er å beskrive deltakernes erfaringer med denne dialoggruppen og identifisere dialogiske prosesser i dialogmøtene som kan være egnet til å øke deltakernes kunnskaper og refleksjonsbredde. STL samarbeider med organisasjonen FRI om prosjektet, som er finansiert av Barne- og familiedepartementet. Utgangspunktet var at det er registrert bekymring og usikkerhet i STLs medlemsorganisasjoner knyttet til hvordan man behandler og omtaler personer med LHBT+ identitet og hvordan man skal forholde seg til de årlige PRIDE-paradene. Nødvendigheten av dialog ble synliggjort av terrorangrepet mot Pride og London pub i 2022. STLs målsetning er å øke kunnskapen og å bedre ytringsklimaet om «de vanskelige spørsmålene» blant religiøse ledere og medlemmer i tros- og livssynssamfunnene. Studien resulterer i en rapport våren 2024.

Skeive i religiøse fellesskap

Bemanning: Marius Linge, Ånund Brottveit og Sven Thore Kloster

Ferdigstilling: desember 2024

Finansieringskilder: STL og KR-tilskudd

Prosjektbeskrivelse: Dette prosjektet bygger videre på det forrige prosjektet «Religiøse ledere og skeive i dialog», men setter søkelys på erfaringer til mennesker med LHBT+-identitet som er engasjert i ulike trossamfunn og religiøse fellesskap. I stedet for å belyse holdninger og

holdningsendringer blant religiøse ledere og ledere fra skeive organisasjoner (som i det forrige prosjektet), er formålet med dette prosjektet å samle erfaringer fra grasrotnivå i tros- og livssynssamfunn. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt med Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL) og finansieres i hovedsak av Barne- og familiedepartementet, med egenandel fra KIFO. Prosjektet resulterer i en rapport eller artikkel.

Nonreligion in a Complex Future - Experiencing Nature During Physical Activities

Bemanning: Netta Marie Rønningen

Ferdigstilling: 2024/25

Finansiering: KIFO-internt

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet undersøker menneskers opplevelser i og med naturen gjennom turgåing (både korte og lengre turer). Formålet med prosjektet er å forstå hvordan mennesker forholder seg til hverandre, naturen og dyr. I prosjektet utforskes erfaringer folk har når de er ute på tur, hvordan de gir mening til turene sine og om erfaringene de gjør seg på turene endrer verdenssynet deres, og hva dette forteller oss om dannelsen av og grensene for religiøse og ikke-religiøse identiteter. Prosjektet skal resultere i en bok eller i flere vitenskapelige artikler.

Non-formal faith education among religious minorities in Norway (FAITHED)

Bemanning: Ånund Brottveit KIFO, i tillegg til Anders Aschim (Prosjektleder) INN, Thor-André Skrefsrud INN, Ole Kolbjørn Kjørven INN, Vebjørn Horsfjord INN, Synnøve Markeng (stipendiat) INN, Nora S. Eggen TF, Hildegunn Valen Kleive HiV, Lars Julius Halvorsen HiV, og Marta Bivand Erdal PRIO.

Ferdigstilling: 2023

Finansiering: Norges Forskningsråd (NFR)

Prosjektbeskrivelse: Målsetningene for FAITHED-prosjektet er primært å a) undersøke erfaringer hos minoritetslever som har deltatt på trosopplæring i et trossamfunn og samtidig fått religionsundervisning i grunnskolen, og b) få innsikt i hvordan denne doble undervisningskonteksten påvirker samfunnsdeltakelse og eventuelt vedlikehold av transnasjonale relasjoner. Prosjektet tar også sikte på å bidra til en utvikling av teoretiske og metodologiske verktøy i studier av unge som befinner seg i en dobbelt minoritetssituasjon, samt geografiske forskjeller når det gjelder deltakelse og tilhørighet. Brottveit har vært involvert i en gjennomgang av relevante kvantitative studier, inkludert nyere analyser av datamateriale fra KIFOs spørreundersøkelser om menigheter i Oslo og om norske muslimer, og skrevet en vitenskapelig artikkel om dette til tidsskriftet *Prismet* i 2023.

INTERSECT Intersecting Flows of Islamophobia

Bemanning: Sindre Bangstad og Marius Linge

Ferdigstilling: 2023

Finansiering: Norges Forskningsråd.

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet er ledet av Iselin Frydenlund ved MF vitenskapelig høyskole og forankret i MF og C-Rex Senter for ekstremismeforskning ved Universitetet i Oslo. Sindre Bangstad deltar som KIFO-forsker (sammen med vikar Marius Linge) med delprosjektet *Burning The Qur'an: Blasphemy, Free Speech and Hate Speech in Norway*, med utgangspunkt i den islamfiendtlige organisasjonen SIAN's offentlige koranbrenninger i Norge. For KIFOs del har prosjektet i 2023 resultert i et konferanseforedrag og en vitenskapelig artikkel i tidsskriftet *Ethnic and Racial Studies*.

Tilbake til det normale? – Gravferder og koronapandemien i Norge

Bemanning: Carsten Schuerhoff

Ferdigstilling: 2026

Finansiering: KR-tilskudd

Samarbeidspartner: Prof. Dr. Ursula Roth, Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg

Prosjektbeskrivelse: Gravferdene under koronapandemien var preget av sårbarhet, og dette prosjektet stiller grunnleggende spørsmål som: Hva er et ritual, hvilke roller tildeles og inntas i gravferdsritualet, hvordan forstås rommet i et gravferdsritual? Prosjektet anvender tesen om at i og gjennom pandemien ble det (allerede) implisitte (gjort) eksplisitt. Tesen skal prøves gjennom empirisk arbeid. For det første skal intervjuer med prester i Den norske kirke gjennomført under pandemien analyseres. For det andre skal det gjennomføres observasjoner av gravferder både i Den norske kirke og i Human-Etisk Forbund. Dette skal skje i løpet av 2024. Målet er en fornyet, post-pandemisk kasualteoretisk fortolkning av gravferder. Arbeidet drar veksler på impulser fra en norsk-tysk faglig dialog. Det planlegges en monografi i forbindelse med prosjektet.

Tro på stedet!

Bemanning: Carsten Schuerhoff

Ferdigstilling: 2025

Finansiering: KR-tilskudd

Samarbeidspartnere: Kaia Rønsdal, førsteamanuensis, Universitetet i Oslo, Trygve Wyller, prof. em., Universitetet i Oslo, Hans-Günter Heimbrock, prof. em., Goethe-Universität Frankfurt am Main, Silke Leonhard, prof., Goethe-Universität Frankfurt am Main

Prosjektbeskrivelse: *Tro på stedet!* er et bachelor- og masterkurs i regi av Det teologiske fakultet som har blitt gjennomført både i 2021, 2022 og 2023. Det planlegges en ny gjennomføring høsten 2025. I tillegg til undervisning resulterte prosjektet i 2023 i en populærvitenskapelig artikkel. Videre er det påbegynt arbeid med to større publiseringer: en lærebok (norsk) og en vitenskapelig bok (engelsk) hvor deltakernes kurs- og hverdags erfaringer analyseres i lys av teorier om levde religion og hverdagsreligion.

Oslo som flerreligiøs og livssynsåpen by. Det livssynsåpne huset i Hovinbyen som et uttrykk for et tros- og livssynsmangfold i endring

Bemanning: Marius Linge og Carsten Schuerhoff

Ferdigstilling: 2024

Finansiering: KR-tilskudd

Prosjektbeskrivelse: Det livsinsåpne huset i Hovinbyen er noe helt nytt i norsk og europeisk sammenheng. Samarbeidskonstellasjonene, planene, idéene og tankene utgjør til sammen en ny og unik case. Prosjektet belyser hvordan tros- og livssynsmangfold forhandles i moderne byrom, hvilke aktører som har interesser av slike forhandlinger og hvorfor de deltar i disse prosessene. En artikkel fra prosjektet vil inngå i perspektivmeldingen.

A Grain of Wheat – the Church as de-centred centring. Towards dialogue between Scandinavian Creation Theology and postcolonial perspectives

Bemanning: Carsten Schuerhoff

Ferdigstilling: 2024

Finansiering: KR-tilskudd

Prosjektbeskrivelse: Gjennom deltakelse i forskningsgruppen *Espace. De etiske rommene. Grenser, motstand, praxis* har KIFO-forsker Carsten Schuerhoff vært med på to workshoper (The Politics of Creation. Rethinking Radical Recognition in Public and Ecclesial Space) i 2020 og i 2021. På bakgrunn av dette har han skrevet og fått antatt et kapittel til en vitenskapelig antologi som (etter litt forsinkelser) kommer i 2024.

Kristne, jøder og muslimer i hverandres bilde. Hvordan møter og konflikter har formet synet på den religiøse andre

Bemanning: Sven Thore Kloster

Ferdigstilling: Desember 2024

Finansiering: KR-tilskudd, FrittOrd

Samarbeidsparter: Eivor Oftestad (HIN), Nils Halvard Korsvoll (UiA), Joar Haga (VID), Gunnar Haaland (NLA), Serena N. Baldari (TF), Safet Bectovic (TF), Harald Endre Tafjord (HiV), Margrethe Stang (NTNU), Merethe Roos (USN), Anders Martinsen (OsloMET), Janus Møller Jensen (Jødisk museum i København).

Prosjektbeskrivelse: KIFO-forsker Sven Thore Kloster er medredaktør for, og bidragsyter til, en vitenskapelig antologi om historiske og nåtidige religionsmøter mellom kristne, jøder og muslimer. Boka utgis på Fagbokforlaget i 2024.

5.3 SAMFUNNSUTVIKLING

Rosetogenes paradoks

Bemanning: Tore W. Rafoss

Ferdigstilling: 2024

Finansiering: Fritt Ord, Universitetsforlaget, KIFOinternt

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet går ut på å skrive bok om 22. juli og rosetogene. Boka er en omfattende analyse av den første tiden etter terrorangrepene 22. juli 2011. Boka baserer seg i stor grad på et unikt kvalitativt datamateriale samlet inn av KIFO i samarbeid med Norsk etnografisk granskning. I dette materialet er det dokumentert hvordan folk opplevde terrorangrepene, og det å delta i rosetogene, med mer.

Ny new age

Bemanning: Tore W. Rafoss

Ferdigstilling: 2024

Finansiering: KR-tilskudd

Prosjektbeskrivelse: Dette er et teoretisk og empirisk prosjekt som ser på det som kan beskrives som en liten new age-renessanse i Norge og i verden i dag. Med korona og sosiale medier ser vi en oppblomstring av folk som driver med hekseri, krystaller, tarot, astrologi osv. Prosjektet skal resultere i en vitenskapelig artikkel på norsk.

Hellig makt. Studier i politisk teologi

Bemanning: Sven Thore Kloster

Ferdigstilling: august 2024

Finansiering: KR-tilskudd, Fritt Ord, Bispemøtet

Samarbeidsparter: Sturla Stålsett (MF), Ole Jakob Løland (USN) og Solvor Mjøberg Lauritzen (MF), Lovisa Sjöberg (Samisk høgskole), Gyrid Gunnes (VID), Victor Shamas (UiA), Ragnar Misje Bergem (MF), Inger Marie Lied (VID), Marion Grau (MF) og Raag Rolfsen (Dnk).

Prosjektbeskrivelse: KIFO-forsker Sven Thore Kloster er medredaktør for, og bidragsyter til, en vitenskapelig antologi om studier i politisk teologi. Boka undersøker politiske teologier som ligger til grunn for ulike politiske praksiser og forestillinger i Norge i dag. Boka utgis på Cappelen Damm Akademisk i 2024.

6 PUBLIKASJONER

6.1 BØKER

Sindre Bangstad

- Bangstad, Sindre. 2023 (med Cora Alexa Døving). *Hva er rasisme*. 2. reviderte utgave. Oslo: Universitetsforlaget. (Nivå1).

Inger Furseth

- Furseth, Inger og Pål Repstad. 2023. *An Introduction to the Sociology of Religion. Classical and Contemporary Perspectives*. Second Edition. New York: Routledge. (Nivå2).
- Furseth, Inger og Pål Repstad. 2023. *Innføring i religionssociologi*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. (Nivå 1).

Marius Linge

- Linge, Marius. 2023. *Islam in Everyday (Street-)Life*. Phd.-avhandling ved OsloMet, disputas 10. Februar 2023. (Nivå 1).

6.2 ARTIKLER I BØKER

Sindre Bangstad

- Bangstad, Sindre. 2023. «Which Populism, Which Christianity?» I Omer, Atalia og Joshua Lupo (red.). *Religion, Populism and Modernity: Confronting White Christian Nationalism and Racism*, s. 223-244. Notre Dame: University of Notre Dame Press. (Nivå 1).
- Bangstad, Sindre (med Maria Darwish). 2023. «The Horizon of Ecofascism: Analyzing the Discourse of the Nordic Resistance Movement, Nordiska Motstands rörelsen, NMR.» I Bracke, Sarah Gelder og Luis Manuel Hernandez Aguilar (red.). *The Politics of Replacement: Demographic Fears, Conspiracy Theories and Race Wars*. London og New York: Routledge. (Nivå 2).

6.3 ARTIKLER I TIDSSKRIFTER

Sindre Bangstad

- Bangstad, Sindre & Linge, Marius. 2023. «Qur'an burning in Norway: stop the Islamisation of Norway (SIAN) and far-right capture of free speech in a Scandinavian context», *Ethnic and Racial Studies*. (Nivå 2).
- Bangstad, Sindre. 2023. «Approval and Dissent: On 'Secularism, The Basics'», *Secular Studies Online* First 25. April 2023. (Nivå 1).
- Bangstad, Sindre. 2023. (med Agustin Fuentes). «Race and racism», *Online Encyclopedia of Anthropology* 1. Desember 2023. (Nivå 1).

Ånund Brottveit

- Brottveit, Ånund. 2023. «Mer religiøse enn sine foreldre: Religiøs overføring og individualisering blant norske muslimer». *Prismet forskning – religionspedagogisk tidsskrift* 74, (4): 313-334. (Nivå 1).

Marius Linge

- Sindre Bangstad & Marius Linge. 2023. «Qur'an burning in Norway: stop the Islamisation of Norway (SIAN) and far-right capture of free speech in a Scandinavian context», *Ethnic and Racial Studies*. (Nivå 2).

Carsten Schuerhoff

- Schuerhoff, Carsten. 2023. «Pandemic funerals in Norway. Hartmut Rosa's resonance as a sensitizing concept». *Approaching Religion* 13 (1): 38–51. (Nivå 1).
- Schuerhoff, Carsten og Trygve Wyller. 2023. «Hverdagsreligion eller hverdagens trosbetydning?». *Nytt Norsk Kirkeblad* (4): 27–36. (Populærvitenskapelig).

6.4 RAPPORTER

- Rønningen, Netta Marie, Tore Witsø Rafoss og Carsten Schuerhoff, 2023 *Andrekarriereprester i Den norske kirke*, KIFO Rapport 2023: 1, Oslo, KIFO, Institutt for kirke-, religions- og livssynsforskning.
- Schuerhoff, Carsten. 2023. *Ta vare på skaperverket – fokuset på eget forbruk og et større ansvar. En undersøkelse av Vår grønne menighet i Den norske kirke*, KIFO Rapport 2023: 2, Oslo, KIFO, Institutt for kirke, religions- og livssynsforskning.
- Rafoss, Tore Witsø, 2023 *Mangfold blant norske muslimer. En dokumentasjonsrapport om tro og livssyn hos norske muslimer*, KIFO Rapport 2023: 3, Oslo, KIFO, Institutt for kirke-, religions- og livssynsforskning.

6.5 BOKANMELDELSE I VITENSKAPELIG TIDSSKRIFT/FAGTIDSSKRIFT

- Kloster, Sven Thore. 2023. «The Judgment of Love: An Investigation of Salvific Judgment in Christian Eschatology, by James Matarazzo Jr.» *Reviews in Religion & Theology*, Vol.30, Issue 1-2.

6.6 BEDØMMELSESKOMITEER (DR.AVH., DISPUTASER, TILSETTINGER)

Sindre Bangstad

- Opponent, Kristjan Thor Sigurdssons PhD Avhandling i antropologi, *Ummah in the North Atlantic: The Community of Muslims in Iceland*, University of Iceland, 15. Desember 2023.

Inger Furseth

- Bedømmelse av Marit Edland-Gryts Ph.D. avhandling. Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo. Leder av komiteen.

Tore Witsø Rafoss

- Ansettelseskomite KIFO for ny forskningssjef

Olaf Agedal

- Ansettelseskomite KIFO for ny forskningssjef

6.7 FOREDRAG OG GJESTEFØRELESNINGER

Sindre Bangstad

- «Achille Mbembe and Decolonization». Invitert foredrag ved Fakultet for Kunst, Design og Arkitektur, Universitetet i Bergen, 21. september 2023.

Ånund Brottveit

- «Hvor viktig er egentlig moskéen?» Innlegg på KIFO-seminaret Mangfold blant norske muslimer. KIFO, Oslo (Sentralen), 21. mars 2023.

Sven Thore Kloster

- «Identity Politics, Populism and Extremism». Forelesning på REDI4000, TF, UiO. 12.sept.2023.

Edvard Nergård Larsen

- «Diskriminering i møte med Oslo Kommune». Foredrag på Personalsjef- og tillitsvalgtsamlingen for Oslo Kommune, Sandefjord 31. August 2023.

Marius Linge

- «Ung moskéflukt? Moské deltakelse i endring». Innlegg på KIFO-seminaret Mangfold blant norske muslimer. KIFO, Oslo (Sentralen), 21. mars 2023.

Tore Witsø Rafoss

- «Makt og mening». Forelesning på KULKOM1001, UiO, 16. jan. 2023.
- «Fortellinger». Forelesning på KULKOM1001, UiO, 23. jan. 2023.
- «Categories, Culture, and Cognition». Forelesning på SOS2500, UiO. 28. feb. 2023.
- «Hva er en fortelling?». Undervisning på TF, UiO, 2. mars 2023.

- «Hvem er norske muslimer? Mangfold blant norske muslimer» Innlegg på KIFO-seminaret Mangfold blant norske muslimer. KIFO, Oslo (Sentralen), 21. mars 2023.
- «Metaphors, Bodies, and Border Crossing». Forelesning på SOS2500, UiO, 7. mars 2023.
- «Semiotics, Intoxication, and Cockfighting». Forelesning på SOS2500, UiO, 12. April 2023.
- «Oppsummering». Forelesning på KULKOM1001, UiO. 17. april 2023.
- «Hvordan bruke teori og hvordan gjøre en analyse?» Forelesning på KULKOM1001, UiO, 25. oktober 2023.

Olaf Agedal

- «Historiebruk som minnepolitikk». Innlegg på internseminar om historiebruk og minnepolitikk. Oslo Museum. Bymuseet. 16.januar 2023.
- «Feiring på tvers». Innlegg på KIFO-seminaret Mangfold blant norske muslimer. KIFO, Oslo (Sentralen), 21. mars 2023.
- Ritual i adventstida og i jula. Kulturforum i Bø. Bø prestegard. 28.november.

6.8 INVITERT PRESENTASJON VED VITENSKAPELIG KONFERANSE

Inger Furseth

- «What can women in classical sociology teach us about the sociology of religion?» Presidential Address. 36th International Society for the Sociology of Religion Conference, Sinica Institute, Taipei, Taiwan, 4-7. Juli 2023.

Edvard Nergård Larsen

- «What characterizes firms that discriminate?» Sociology Seminar, Sociologiska Institutionen, Stockholms Universitet, Stockholm. 15. Februar 2023.
- «Blending In or Moving On?» Workplace Ethnic Diversity, Immigrant Assimilation, and Employee Turnover. LNU Seminar, SOFI, Stockholms Univeritet, Stockholm. 7. Mars 2023.

Tore Witsø Rafoss

- «Kriser som sosiologisk mulighet». Sosiologisk vinterseminar. Invitert foredrag om kriser og sosiologi. 3.-5. januar 2023.

Marius Linge

- «SIAN's Qur'an burnings in the post-9/11 era: Far-right fringe actors, the staging of conflictual media events, and the capture of free speech in Norway». Presentasjon på INERSECT konferansen. UiO, Oslo, 22. juni 2023.
- «Gangsters' Paradise: Islamske veier ut av gatekriminalitet». Presentasjon på Kriminologikonferansen. UiO, Oslo, 23. mai 2023.

6.9 FRAMTREDEN I MEDIA: KRONIKKER, ARTIKLER, INTERVJUER

Sindre Bangstad

- «Må skille mellom religionskritikk og hatpropaganda». Dagens Næringsliv, 21.08.2023.

Ånund Brottveit

- «Har sankthansbålet sluknet?». Intervju i Vårt Land, 22.06.2023.
<https://www.vl.no/kultur/2023/06/22/har-sankthansbalet-sluknet/>
- *Undersøkelse: Islam viktigere for unge muslimer i Norge*. Intervju i Dagen, 27.12.2023.
<https://www.dagen.no/nyheter/undersokelse-islam-viktigere-for-unge-muslimer-i-norge/>

Sven Thore Kloster

- «Mister den kirkelige julefeiringen noe ved å bli for familieorientert?» Kronikk i Aftenposten 16. des. 2023, skrevet sammen med Olaf Agedal.
- «Kristne splittet i synet på Israel: - Åndskamp hvor Hamas er det onde» Intervju i Stavanger Aftenblad 18.november 2023.
- Intervju om kristent hat mot jøder og muslimer i TVLs program *Synspunkt*, S2E13. (3.nov 23).

Edvard Nergård Larsen

- «Nå er det menn som diskrimineres». Intervju i Forskning.no, 18.12.2023.
<https://www.forskning.no/arbeidsliv/na-er-det-menn-som-kjonnssdiskrimineres-nar-de-soker-jobb/2294971>

Marius Linge

- «Undersøkelse: Islam viktigere for unge muslimer i Norge». Intervju i Dagen, 23.12.2023.

Tore Witsø Rafoss

- «Ny, norsk undersøkning: muslimar meir religiøse enn kristne». Intervju i Vårt Land 25. mars 2023. Saken ble plukket opp av NTB og referert til blant annet av NRK, Aftenposten, Forskning.no og Utrop
- «Kunstig og menneskelig intelligens ligner mer enn Falkum og Lison hevder». Debattinnlegg på Forskning.no 26. mars 2023. Skrevet sammen med Mats Lillehagen.
- «Kunstig intelligens: Også hjernen er en gjettemaskin». Debattinnlegg på Forskning.no 6. mai 2023. Skrevet sammen med Mats Lillehagen.
- «Myten om den intellektuelle rasist». Kronikk i Morgenbladet 19. juni 2023. Skrevet sammen med Mats Lillehagen.
- «Ny studie viser at bibellesning gjør deg lykkeligere». Intervju i Dagen 7. juli 2023.
- Panelsamtale med Cecilie Mosli og Knut Nærum i forbindelse med visningen av filmen «Klokker i måneskinn» på Nasjonalbiblioteket 12. oktober 2023.

- «Undersøkelse: Dette sier studenter om hvorfor de ikke tror på Gud». Intervju i Vårt Land 15. desember 2023.

Carsten Schuerhoff

- Deltakelse i: «Pådriv Oslo, Ulvenhagen – Det startet med en pådriver», på: <https://youtu.be/bDqSTOcUjuw?si=VxU4zokt1-ZOnpnp> (10.10.2023)

Olaf Agedal

- Intervju om 17.mai-feiring og inkludering i radioprogrammet Kompass, NRK P2. 15. mai 2023.
- «Mister den kirkelige julefeiringen noe ved å bli for familieorientert?» Kronikk i Aftenposten 16. des. 2023, skrevet sammen med Sven Thore Kloster.